

ЛЮДМИЛ ИВАНОВ ДИМИТРОВ

Звание и степен – доцент, доктор по филология

Месторабота – Софийски университет „Св. Климент Охридски”, Факултет по славянски филологии, Катедра по руска литература

E-mail: ljudmil@slav.uni-sofia.bg, ljudiv@abv.bg

Образование, обучение, специализации

2010, април-май. Гост-лектор, университет в Нотингам, Великобритания

2009, април. Гост-лектор, университет в Лодз, Полша

2007, април. Гост-лектор, университет във Верона, Италия

2005-2010. Лектор по български език, литература и култура, Люблянски университет, Словения.

1999. Придобрита степен *доктор по филология*

1987-1992. Придобрита степен *магистър* (първа специалност Българска филология (СУ „Св. Кл. Охридски”); втора специалност Режисура за драматичен театър (СУ „Св. Кл. Охридски” и НАТФИЗ „Кр. Сарафов”); втора специалност Журналистика (СУ „Св. Кл. Охридски”)

Професионална биография

2006. Доцент в Катедрата по руска литература, Факултет по славянски филологии, СУ „Св. Климент Охридски”

2009. Съосновател и ръководител на магистърска програма „Литература, кино и визуална култура” към Факултета по славянски филологии, СУ „Св. Климент Охридски”

2003. Съосновател на магистърска програма „Литература и култура на Русия” към Факултета по славянски филологии, СУ „Св. Климент Охридски”

2000. Главен асистент в Катедрата по руска литература, Факултет по славянски филологии, СУ „Св. Климент Охридски”

1996. Преподавател по история на руската драматургия на XIX век в Театрален колеж „Любен Гройс” (до днес)

1995. Асистент в Катедрата по руска литература, Факултет по славянски филологии, СУ „Св. Климент Охридски”

1992-1994. Преподавател по български език и литература в 138 СОУ „Проф. Васил Златарски”, София

Лекционни курсове

Руска литература на XIX век

Масонският код в руската литература от XIX век (Магистърска програма „Литература и култура на Русия”)

Теория и практика на поетичния превод (от руски на български език) (Магистърска програма „Литература и култура на Русия”)

Руската литературна класика от XIX век в киното: принципи на екранна адаптация (Магистърска програма „Литература, кино и визуална култура”)

Киното на Франко Дзефирели: опит за естетически портрет (Магистърска програма „Литература, кино и визуална култура“)

Автор на повече от 120 статии и студии, автор на монографии, учебници, учебни помагала, сборници и антологии, преводи на научна и художествена литература от руски, английски и словенски език, сценарии за театрални спектакли, участник в национални и международни проекти и форуми, свързани с руска, българска и славянски литератури, театър и кино.

Основни публикации

I. Дисертация за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

I. 1. Поетика на Пушкиновите „Малки трагедии“ (София 1998)

II. Монографии

II. 1. „Четвероевангелие“ от Пушкин. *Опит за изучение на драматургичния цикъл „Малки трагедии“*. С. Факел, 1999. 256 стр.

II. 2. Да бъдеш шут в играта на съдбата. Руската драматургия от XIX век. *Херменевтика на канона*. С. УИ „Св. Климент Охридски“ 2006. 580 стр.

III. Учебници и учебни помагала

III. 1. Руска литература XIX и XX век. Университетски учебник. (Авторски колектив.) П. *Хермес*. 2002. Авторски статии в учебника: **Какво да се прави с руската класическа литература?**, стр. 9-15.; **Драматургът Пушкин**, стр. 22-40.; **Драматургията през 30-те години на XIX век – подстъпи към сцената**, стр.40-62.; **Пушкиновият поетически новогovor**, стр. 149-182.; **“Евгений Онегин” – упражнения по четене**, стр. 182-211.; **Драматургията на Чехов – динамика на неизменността**, стр. 225-254.; **Лев Толстой и краят на европейския класически роман**, стр. 293-333.

III. 2. *Slovensko-bolgarski in bolgarsko-slovenski priročnik / Българско-словенски и словенско-български разговорник*. (Ръководител на авторския колектив). Ljubljana, Znanstvena založba 2010. 400 стр.

IV. Съставител и научен редактор

IV. 1. **Четене на литературната класика**. Юбилеен сборник в чест на 60-годишнината на проф. д.ф.н. Петко Троев. С. Факел 2002, 224 стр. (Съсоставител и автор)

IV. 2. **Диалози с Чехов. 100 години по-късно**. С. Факел 2004, 366 стр. (Съставител и автор)

IV. 3. **Катаев, Владимир. Игра с отломъци. Съдбата на руската класика в епохата на постмодернизма**. Монография. Прев. от руски Златка Паскалева, Димитър Михайлов. С. УИ “Св. Климент Охридски” 2006, 236 стр. (Научен редактор)

IV. 4. **Морето. Петнайсет български поети. Морје. Petnajst bolgarskih pesnikov**. (Съставител и автор на предговора) Двуетично издание – български и словенски език. Ljubljana, Mladinska knjiga 2007. 72 стр.

- IV. 5. **Antologija bolgarske književnosti 1.** Ljubljana, Znanstvena založba, Filozofska fakulteta **2008**. На словенски език. 352 стр. (Съставител и автор на предговора)
- IV. 6. **Antologija bolgarske književnosti 2.** Ljubljana, Znanstvena založba, Filozofska fakulteta **2009**. На словенски език. 550 стр. (Съставител и автор на предговора)
- IV. 7. **Leonidov, Rumen. Z vrha jezika.** Ljubljana, Študentska založba. Knjižna zbirka Beletrina. **2009**, 176 str. Двуетично издание – на български и словенски. (Съставител и автор на послеслова)
- IV. 8. **Slovanske sončne zgodbe.** Ljubljana, Znanstvena založba **2009**, 48 str. (Съсъставител)
- IV. 9. **Българска художествена литература в превод на словенски 1990-2009.** Библиография. В: *Литературата*. Кн. 5. Преводимост на българската литература. Издание на Факултета по славянски филологии. С. СУ „Св. Климент Охридски“ **2009**, 143-145 стр.

V. Научноизследователски студии и статии

- V. 1. **Заголовки Пушкинских “Маленьких трагедий” – сущность и тип.** В: *Болгарская русистика*, **1995**, №2, стр. 52-58.
- V. 2. **Пушкиновите “Малки трагедии” като драматургичен цикъл.** Предговор към изданието: А. С. Пушкин. Малки трагедии. С., **1996**, стр. 5-14.
- V. 3. **“Четвероевангелие” от Пушкин. Текст и интертекст в цикъла “Малки трагедии”.** В: *Родна реч*, **1997**, №6, стр. 37-41.
- V. 4. **Българското битие на Пушкиновите “Малки трагедии”.** В: А. С. Пушкин и българската култура. *Юбилеен сборник в чест на 200-годишнината от рождението на поета*. С., **1999**., стр. 322-347.
- V. 5. **А. С. Пушкин. “Скъперникът рицар”.** Херменевтика на сюжетните архетипи. В: *Български език и литература. Двумесечно научно-методическо списание*. **1999**, № 2-3., стр. 39-47.
- V. 6. **Химнът – страх и трепет. (Архетипни проекции на Пушкиновата малка трагедия “Пир по време на чума”.)** В: *Литературна мисъл*. **1999**, № 1., стр. 84-101.
- V. 7. **С Пушкин на рамо. (Българското участие в две международни конференции, посветени на 200-годишнината на поета.)** В: *Култура*, бр. 24 (2084), 18 юни **1999** г., стр.5.
- V. 8. **Чума – друго име рози. (Мифопоэтика пушкинской маленькой трагедии “Пир во время чумы”).** В: *Университетский пушкинский сборник*. М. Издательство Московского университета. **1999**. Стр. 176-183.
- V. 9. **Антологията като хербарий или *На Острова На Прокълнатите*.** В: *Култура*, бр. 2 (2113), 24 януари **2000** г., стр. 9-12.
- V. 10. **Масонството и руската литература.** В: *Култура*, бр. 23 (2134), 16 юни **2000** година, с. 9.
- V. 11. **Руският дуел.** В: *Култура*, бр. 41 (2152), 20 октомври **2000** година, стр. 9.
- V. 12. **Шест автора търсят лице. “Русалка” на А. С. Пушкин и истерията на дописването.** В: *Отражения. Идентичности. Игри. Юбилеен сборник в чест на 60-годишнината на проф. д.ф.н. Симеон Хаджикосев*. С. УИ “Св. Климент Охридски” С. **2004**. стр. 464-472.
- V. 13. **Виното: истина и литература.** В: *Култура*, бр. 18 (2179), 11 май **2001** година, стр. 3.

- V. 14. **“Борис Годунов”. “Ексхумация” на смисъла.** В: Коментар. Интерпретация. Възможност за четене. *Сборник с доклади от едноименната конференция на ФСлФ при СУ, юни 2000.* С. 2001, стр. 276-284.
- V. 15. **“Четвероевангелие” от Пушкина. “Маленькие трагедии”:** драма европейской культурной истории нового времени. В: Пушкин через двести лет. *Материалы международной научной конференции юбилейного (1999) года.* Серия “Пушкин в XX веке”, специальный выпуск. М. ИМЛИ РАН, 2002, стр. 278-284.
- V. 16. **Шекспир е двама: мъж и жена. Сензационни разкрития по “Шекспировия въпрос”.** В: *Култура*, бр. 29 (2190), 27 юли 2001 година, стр. 9.
- V. 17. **За забравата и “забравянето” у Вазов.** В: Наследството Вазов. С. УИ “Св. Климент Охридски” 2002, стр. 184-193.
- V. 18. **Записки по Пушкиновите конференции. Болдино 2002.** В: *Култура*, бр. 37 (2245) 2002 година, стр. 9.
- V. 19. **Пушкин като еротичен сюжет.** Предговор към: *Тайните записки на А. С. Пушкин 1836-1837.* С. КИБЕА 2002, стр. 9-15.
- V. 20. **Парадокс на драматурга (Театърът на Лев Толстой).** Във: *Фигури на автора. Юбилеен сборник в чест на 60-годишнината на проф. д.ф.н. Боян Биолчев.* С. УИ “Св. Климент Охридски” 2002 година, стр. 272-278.
- V. 21. **Изкушението на Иван Сергеевич.** В: *Четене на литературната класика. Юбилеен сборник в чест на 60-годишнината на проф. д.ф.н. Петко Троев.* С. Факел 2002, стр. 85-96.
- V. 22. **“Академики” на Балканах. Болгарская литературоведческая русистика рубежа веков.** (Съвместно с Ренета Божанкова.) В: *Новое литературное обозрение*, № 58 (6 2002), 386-393 стр.
- V. 23. **Из “поетическото стопанство” на Пушкин, реколта 1830.** В сб.: *Виното в етнокултурата и литературата.* Шумен, УИ “Епископ Константин Преславски” 2002, стр. 198-204.
- V. 24. **“Маленькие трагедии” Пушкина как русская драматизация европейской культурной истории.** В сб.: *Болдинские чтения.* Нижний Новгород 2003, стр. 28-38.
- V. 25. **По “жицата” на един Йовков сюжет.** В сб.: *Йовков. Съвременни интерпретации.* Съставител проф. Милена Кирова. ВТ. “Слово” 2003, стр. 230-245.
- V. 26. **“Вилиси” – падналите дяволи на Вили Цанков.** Предговор към: *Вили Цанков. Вилиси. Повест за крадлата и девственицата.* С. Захарий Стоянов 2003, стр. 5-15.
- V. 27. **Чеховский “дядя” и “честные правила” драматургии.** В: *Век после Чехова. Международная научная конференция. Тезисы докладов.* М. 2004, стр. 62-64.
- V. 28. **Съ-граждания и де-конструкции. Руският литературен детектив.** В: *Култура*, бр. 32 (2334), 30 юли 2004 г., стр. 9-10.
- V. 29. **Чехов, въпреки всички правила.** Предговор към юбилейния сборник: *Диалози с Чехов. 100 години по-късно.* С. Факел 2004, стр. 5-6.
- V. 30. **Си-ла ми-фа: ла-фа и соль. Драматическият казус чеховской Хористки.** В: *Диалози с Чехов. 100 години по-късно.* С. Факел 2004, стр. 127-132.
- V. 31. **За Чехов – по комшийски. Международна конференция “Един век след Чехов” в Истанбул.** В: *Култура*, бр. 2 (2352), 21 януари 2005 г., с. 12.
- V. 32. **Жана д`Арк и театралите.** В: *Художникът и неговият образ. Сборник в чест на проф. дфн Здравко Чолаков.* С. 2005 г., с.
- V. 33. **Новый взгляд на новый учебник.** В: *Октябрь 2005, № 3.,* с. 182-183.
- V. 34. **„Борис Годунов“. Ексхумация смисъла.** В: *Болдинские чтения.* Нижний Новгород 2005, с. 203-213.

- V. 35. Идеологема “страх” в драматургии А. П. Чехова и ее социокультурные резонансы. В: *Studia Rossica XVI. Dzieło Antoniego Czechowa dzisiaj*. Warszawa 2005, стр. 257-265.
- V. 36. Что делать с классической русской литературой в Болгарии? В: *Русская словесность в мировом культурном контексте. Материалы международного конгресса, Москва 14-19 декабря 2004 г.* М. 2005, стр. 209-211.
- V. 37. “Чайка”: чайание и отчаяние во время чая. В: *Çehov`dan sonraki yüzil (Век после Чехова)*. Uluslararası Çehov Sempozyumu (Международная чеховская конференция), 04-05. 11. 2004 İstanbul. 2005, с. 171-181.
- V. 38. Все-вишневый сад. В: *Чеховиана: “Звук лопнувшей струны”*. К 100-летию пьесы “Вишневый сад”. М., “Наука”, 2005, с. 391-399.
- V. 39. Эго, Альтер-эго, Он-егин: рассуждения о *Тайных записках А. С. Пушкина*. В: *Dzienniki pisarzi rosyjskich. Studia Rossica XVII*. Warszawa 2006, s. 47-53.
- V. 40. Театралното изкушение *Достоевски*. В: *Култура*, бр. 3 (2398), 27 януари 2006 г., с. 12.
- V. 41. Диагноз „Чехов“. В: *Чеховский вестник № 18*, М. 2006, с. 95-100.
- V. 42. Пушкин и „пустота“ драматургического канона. В: *Болдинские чтения*. Нижний Новгород 2006, 198-209.
- V. 43. *Роза*. В: *Лирика А. С. Пушкина. Комментарий к одному стихотворению*. М. 2006, стр. 5-14.
- V. 44. Славянский канон русской драматургии XIX века. Проблемы поэтики. В: *Literaria Humanitas. Problemy poetiky*. XIV. Brno 2006, 29-39.
- V. 45. *Ali lahko medved vozi vlak? (Hristo Vočev po tračninah sodobne bolgarske drame)*. В: *Orkester Titanik. Gledališki list SNG Nova Gorica, Sezona 2006/2007*. Nova Gorica 2007, 4-8 стр.
- V. 46. Най-дългият и най-краткият път. *Najdaljša in najkrajša pot*. Предговор към: *Морето. Петнайсет български поети. Морје. Петнајст болгарских песников*. Двуетично издание – български и словенски език. Ljubljana, Mladinska knjiga 2007, стр. 6-11.
- V. 47. *Tri sestry. V mene Otca*. В: *KOD. Konkretne o divadle*. Ročník 1 – číslo 6 – oktober. Preklad: Lubomir Vajdička. Bratislava 2007, str. 16-25.
- V. 48. Чеховский „Дядя“ и „честные правила“ драматургии. В: *Чеховиана. Из века XX в XXI. Итоги и ожидания*. Москва 2007, стр. 386-394.
- V. 49. Литературные псевдонимы А. С. Пушкина: быт или не-быт? В: *Руската литература – културни диалози*. Материалы от международната научна конференция, посветена на 75-годишния юбилей на проф. д-р Ангел Анчев. Велико Търново, Университетско издателство „Св. св. Кирил и Методий“ 2008, стр. 68-78.
- V. 50. *Bolgarska književnost v južnoslovanskem kontekstu*. Предговор към: *Antologija bolgarske književnosti 1*. Ljubljana, Filozofska Fakulteta 2008, стр. 9-38.
- V. 51. Русская драматургия XIX века как литература. Преподавание для нерусских студентов славистов. В: *Obdobja 25: Književnost v izobraževanju – cilji, vsebine, metode*. Ljubljana 2008, 305-313 str.
- V. 52. Лермонтов – драматург нашего времени? В: *Лермонтов М. Ю. Художественная картина мира*. Сборник статей. Томск, 2008, стр. 137-145.
- V. 53. Волфганг говори с Бога, или руското начало на една литературна легенда. В: *Моцарт – литературни сюжети, тематизации и контексти*. Пловдив, 2008, стр. 187-197.
- V. 54. За „призраците“ в драматургията. (Анти)ибсенизъмът на Чехов и Лев Толстой. В: *Ибсен във времето*. С. УИ „Св. Климент Охридски“ 2008, стр. 232-243.

- V. 55. **Memento (me)mori**, или как Горький помнит Чехова. В: *Мемуары русских писателей. Россия и русская культура в мемуарах польских писателей*. Trzecia konferencja z cyklu *Ego-dokument I literatura*. Tezy referatow. Warszawa, 23-24 kwietnia 2009, стр. 48-49.
- V. 56. **Troglavi vrh jezika**. Послеслов към изданието: *Leonidov, Rumen. Z vrha jezika*. Ljubljana, Študentska založba. Knjižna zbirka Beletrina. 2009, стр. 149-163.
- V. 57. **Bolgarska književnost v južnoslovanskem kontekstu**. Предговор към: *Antologija bolgarske književnosti 2*. Ljubljana, Filozofska Fakulteta 2009, стр. 11-59.
- V. 58. **Rumen Leonidov: Prodoren zvok nenadnih zavor**. В: *Nova revija*. Mesečnik za kulturo, letnik XXVIII, januar-februar-marec (321-323) 2009, стр. 208-213.
- V. 59. **»Revizor«: vizualizacija odsotnosti**. В програмата към спектакъла: Nikolaj Vasiljevič Gogolj »Revizor«. Prešernovo gledališče Kranj, Slovenija, sezona 2009/2010. Premiera: sobota, 19. Septembra 2009, стр. 11-15.
- V. 60. **Последний император (Павел I в одном неосуществленном пушкинском замысле)**. В: *Болдинские чтения*, Нижний Новгород, 2009, стр. 263- 291.
- V. 61. **Чехов или Островский? К вопросу о каноне русской драматургии XIX века внутри и вне России**. В: *Драма и театр VII*, Тверь, 2009, стр. 175-187.
- V. 62. **Гамлет, названный Тартюфом, или Невозможное со-словие в пьесе Чехова „Иванов“**. В: *Диалог с Чеховым. Сборник научных трудов в честь 70-летия В. Б. Катаева*. М. 2009, стр. 143-153.
- V. 63. **Po postmodernih sledeh izgubljenih evangelijskih oslov**. Предговор към: *Vačeri Stefanov. Izgubljena osla*. Maribor 2009, стр. 7-25.
- V. 64. **„Finita la comedia” по чеховски, или от Тъмния лес до Небето в елмази**. В: *„Не съм от тях”. Канонът и различието*. Сборник в чест на 70-годишнината на проф. д-р Никола Георгиев. С. СУ „Св. Климент Охридски” 2009, стр. 191-209.
- V. 65. **(Ne)platonični simpozij Platon(ov)a**. В: Anton Pavlovič Čehov. Platonov. *Gledališki list. Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana, sezona 2009/10*. Ljubljana, 2010, стр. 20-25.
- V. 66. **Gender стереотипи в два български филма и тяхната рецепция в Словения**. В: *Идентичности в преход: род, меди и популярна култура в България след 1989 г.* С. Полис 2010, стр. 173-195.
- V. 67. **F. M. Dostoevskij: un drammaturgo fallito, un tentatore teatrale / Ф. М. Достоевский: несостоявшийся драматург, театральный искуситель**. В: *Dostoevskij – Mente filosofica e sguardo di scrittore / Dostoevsky – Philosophical Mond, Writer`s Eye / Достоевский – Философское мышление, взгляд писателя. Abstracts XIV Международного Симпозиума Достоевского*, Неаполь 2010, стр. 43-44.

VI. Преводи

- VI. 1. **Пушкин, А. С. Малки трагедии**. С. *Свободно поетическо общество*. 1996. 96 стр.
- VI. 2. **Гилилов, Иля. Играта Уилям Шекспир или Тайната на Великия Феникс**. М о н о г р а ф и я. С. Фондация *Пространство Култура*, 2002, 448 стр.
- VI. 3. **Мориц, Юна. Двоен портрет. Поезия**. Подбор и превод. С. УИ „Св. Климент Охридски“ 2007, 116 стр.
- VI. 4. **Пушкин, Василий Львович. Опасният съсед. Поема**. Превод и коментарен апарат. С. Диоген. BG 2008. 48 стр.
- VI. 5. **Ерофеев, Виктор. Руските цветя на злото**. Е с е. *Култура*, бр.2 (2113), 21 януари 2000, 10 стр.

- VI. 6. **Висоцки, Владимир.** *Разстрелът на планинското ехо. Пародия на слаб детективски роман. Писмо до селскостопанската изложба. Писмо от селскостопанската изложба.* Стихотворения. В: *Литературен вестник*, бр.18, 10-16.5.2000, 12-13 стр.
- VI. 7. **Кристи, Агата.** *Защо не повикаха Евънс?* Роман. С. Абагар холдинг. 1993.
- VI. 8. **Шекспир, Уилям.** *Фениксът и гълъбът.* Поема. В: *Родна реч*, бр.4. 1997., 38-40 стр. И в: Иля Гилилов. *Играта Уилям Шекспир или Тайната на Великия Феникс.* С. Фондация *Пространство Култура* 2002, стр. 14-15.
- VI. 9. **Кориът, Томас.** *Недомислици на Кориът.* (Фрагменти.) В: Иля Гилилов. *Играта Уилям Шекспир или Тайната на Великия Феникс.* С. Фондация *Пространство Култура* 2002, стр. 352-365.
- VI. 10. **Кведер, Зофка.** *Любов. Драма в едно действие.* В: *Годишник на Театрален колеж "Любен Гройс"*, Година I, книжка 1., С. Фондация "Любен Гройс" 2007 г., стр. 77-93.
- VI. 11. **Щегер, Алеш.** *Книга за нещата. Избрани стихотворения.* В: *Литературен вестник*, бр. 36, 19-25 ноември 2008, стр. 1, 16.
- VI. 12. **Грегорчич, Симон.** *Заветът на хайдутина.* Поема. В: *Литературен вестник*, бр. 3, 21-27 януари 2009.
- VI. 13. **Зупан-Сосич, Алойзия.** *Хомоеротиката в най-новия словенски роман.* Глава от монографията на А. З. Сосич „Ръбовете на мрежата, ръбовете на аза”. В: *Public Republic*, 2010.